

Vakond-tan

Szitakötő 52. szám

46. oldal

Székely Virág: A mogorva vakond vendégei című íráshoz kapcsolva

Leírása

- A hazai vakondfaj a rovarevők csoportjába tartozik.
- Testhossza 110-170 mm, a felnőtt egyedek testtömege elérheti a 120 g-ot.
- Teste hengeres, fülkagylója hiányzik, mellső végtagja különleges ásólábbá módosult.
- A hátsó láb jóval kisebb, az ásásban nemigen játszik szerepet. Szeme csökevényes, inkább csak a fényérzékelést teszi lehetővé.
- A vakond testét egyletesen borító rövid, bársonyos szőrzet a járatokban történő forgolódás közben sem akadályozza az állatot. A bunda tömörsége meggátolja, hogy a bőrfelület földgöröngyök vagy vízcseppek irritálhassák.
- A vakond a földalatti életmódhoz alkalmazkodott élőlény, ami a testfelépítésében is megmutatkozik.

Elterjedése

- A közönséges vakond óriási területeket népesít be Észak-Spanyolországtól egészen Nyugat-Szibériáig, csupán Észak-Európában, az Ír-szigeten, a Pireneusi-félsziget déli részén, valamint a Földközi - tenger szigetein hiányzik.
- A Kárpát-medencében általánosan elterjedt faj.

Élőhely

- Erdőszéleken és nyílt vidékeken egyaránt előfordul, a mezőgazdasági területeken és kiskertekben is gyakori.
- A magas talajvízű területeket elkerüli, önmagában azonban egy-egy áradás nem veszélyezteti a jól úszó vakond életét.
- Száraz, homokos talajokban csak kis számban fordul elő.
- Vadászterületén akár 100 méternél is hosszabb járatokat készít, az ásótevékenységről a felszínen nagy számban jelentkező vakondtúrások árulkodnak.
- A járatok átmérőjét a vakond úgy alakítja, hogy azokon keresztül könnyedén közlekedhessen. Az alagút fala a gyakori használat következtében egészen simává válik.

Vakondtúrás és alagút keresztmetszete

Aktivitás

- nyáron a talajfelszín közelében ásott járatokban (10-40 cm-es mélységben) tartózkodnak,
- télen jóval mélyebb rétegekben (*akár 1 méteres mélységben*) vészelik át a hideg időszakot,
- csillapíthatatlan étvágyuk miatt éjszaka és nappal egyaránt vadásznak,
- a vakond a felszínre csak ritkán jár ki, ilyenkor mellső lábainak belső szélére támaszkodva, gyors hullámzó mozgással éri el azt a pontot, ahol ismét a föld alá ássa magát.

Ellenségei

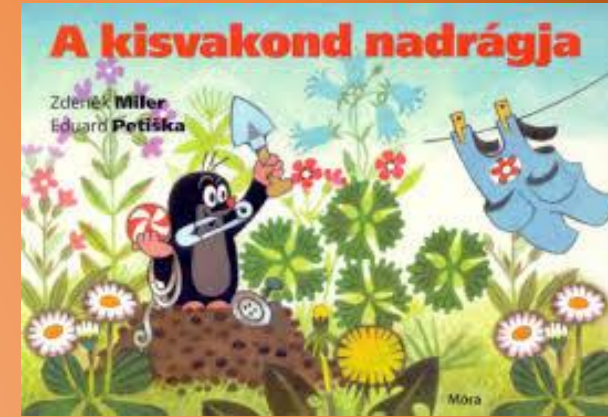
- A felszínre kimerészkedő egyedeket nappali és éjszakai ragadozók egyaránt fogyasztják
- A baglyok közül leggyakrabban macskabaglyok táplálékmaradványai között találtak vakondcsontokat.
- A ragadozók közül a föld alatt legfeljebb a kistermetű menyét képes a vakondot zsákmányul ejti.

A világ legismertebb vakondja: Kisvakond

A *Kisvakond*

- eredeti cím: csehül Krtek vagy Krteček, szlovákul Krtko)
- 1957-től 2002-ig vetített csehszlovák televíziós rajzfilmsorozat, melynek megalkotója Zdeněk Miler cseh rajzfilmkészítő, a Barrandov stúdió egyik munkatársa.
- A tévéfilmsorozat gyártója a Krátký Film Praha nevű filmstúdió.
- Az animációs játékfilmsorozat zenéit Miloš Vacek, Vadim Petrov és Jirí Strohner szerezték.
- Műfaja mesefilmsorozat. 51 rész készült el
- A sorozatot Csehszlovákiában a Česká Televize vetítette, Magyarországon az M1, az M2 és a Duňa sugározta, valamint az RTL Klub is adta a *Kölyökklub* című műsorblokkban

Figyelmetekbe ajánlom

- Vakond-kaland:

https://www.youtube.com/watch?v=YgxtNpdy11o&ab_channel=Istv%C3%A1nMih%C3%A1lyKis

- A Kisvakond nadrágja:

https://www.youtube.com/watch?v=EcaMaAn9TTw&ab_channel=MAGYARRAJZFILMES

- A Kisvakond és az autó:

https://www.youtube.com/watch?v=eyivKwMKU48&ab_channel=MAGYARRAJZFILMES

- A Kisvakond és az esernyő:

https://www.youtube.com/watch?v=Cs8wMmZOz9k&ab_channel=MAGYARRAJZFILMES

Felhasznált irodalom

- <http://arpi.theater.hu/joweb/html/gyoparos/allatvilag/emlosok/hasznos/vakond.html>
- https://xn--vadonles-8sb.hu/fajok/kozonseges_vakond
- <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/pannon-pannon-enciklopedia-1/a-magyarsag-kezikonyve-2/noveny-es-allatvilag-1E2/rovarevok-es-denevererek-4AA/a-vakond-4B2/>
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Krt_oby%C4%8Dajn%C3%BD
- <https://ekoclovek.sk/krt-obycajny-alebo-preco-nezabijat-krtka-v-zahrade/>
- [https://sk.wikipedia.org/wiki/Krtko_\(animovan%C3%BD_film\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Krtko_(animovan%C3%BD_film))
- <https://www.preskoly.sk/edicia/krtko/247/>
- youtube.com